

JÄMSTÄLLDHETS
MYNDIGHETEN

NSPM.

Nationella samordningen mot
prostitution och människohandel

REGIONKOORDINATORERNAS STATISTIK OM MÄNNISKOHANDEL OCH MÄNNISKOEXPLOATERING 2023

REGIONKOORDINATORERNAS STATISTIK 2023

● Nord

● Mitt

● Bergslagen

● Väst

● Öst

● Syd

Regionkoordinatorerna finns här:

- Stockholm
- Bergslagen
- Nord
- Mitt
- Öst
- Väst
- Syd

● Regionkoordinatorerna

Den här rapporten bygger på siffror och iakttagelser från landets regionkoordinatorer. Regionkoordinatorerna är anställda hos socialtjänsten och bistår myndigheter med stöd vid människohandelsärenden. De fungerar som en regional aktör med spetskompetens gällande prostitution och människohandel.

De stöttar andra yrkesverksamma i ärenden om människohandel och kan även ge stödinsatser direkt till utsatta. De finns runt om i landet och fungerar som stöd till Jämställdhetsmyndighetens samordning mot prostitution och människohandel. Jämställdhetsmyndigheten har samlat in statistik om de ärenden regionkoordinatorerna får kännedom om genom sitt arbete sedan 2018. Statistiken avspeglar de resurser och förutsättningar som regionkoordinatorernas arbete haft, och ger en bild av de grupper som exploateras i Sverige.

● Sammanfattning

Tvångsarbete är den vanligaste formen av rapporterad människohandel. Alla tidigare år har sexuella ändamål varit mest förekommande. Det kan vara en indikation på att insatserna för att upptäcka arbetskraftsexploatering har intensifierats.

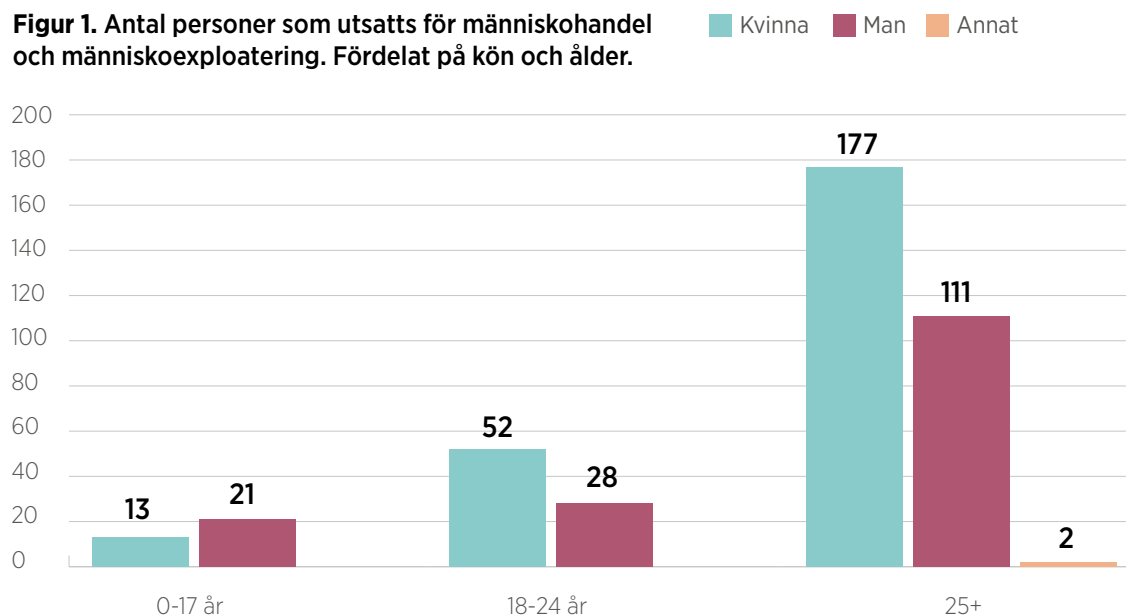
Årets siffror visade även en nedgång av antal identifierade barn. Antal barn sjönk till 35 från att de senaste åren legat runt 50 individer. En ny förändring jämfört med tidigare år är att antalet svenska medborgare som identifierats som utsatta ökade.

Årets rapport från regionkoordinatorerna presenterar även ny statistik. Nu finns det siffror och underlag från ärenden som kommer från den myndighetsgemensamma samverkan mot arbetslivskriminalitet.

FAKTA OM STATISTIKEN

Ett ärende registreras i statistiken om regionkoordinatorerna gör bedömningen att det finns anledning att anta att personen utsatts för människohandel eller människoexploatering. Det finns ingen aktör i Sverige som har mandat att formellt fastslå att en person varit utsatt för människohandel, utöver en rättsprocess. Personerna bakom de ärenden som presenteras här har ofta kommit till regionkoordinatorernas kännedom genom andra myndigheter eller civilsamhället, men även genom regionkoordinatorernas egna operativa arbete.

Figur 1. Antal personer som utsatts för människohandel och människoexploatering. Fördelat på kön och ålder.

● Övergripande analys

Antalet identifierade personer som utsatts för människohandel eller människoexploatering ligger i linje med de senaste sex åren. Under 2023 fick regionkoordinatorerna kännedom om totalt 414 personer. Den siffran följer den allmänna trenden då antal identifierade individer varierat mellan cirka 300 och 500 årligen.

374 av personerna var vuxna och 35 minderåriga. Fem personer var av okänd ålder. I 237 ärenden bedömdes misstanke om människohandel och i 177 ärenden misstänktes människoexploatering.

● Omfattningen är svår att bedöma

Totalt antal personer som utsätts för människohandel i Sverige varje år är okänt. De ärenden som synliggörs genom uppgifter från olika myndigheter och civilsamhället visar en del av bilden, men mörkertalet antas vara stort. Statistiken som presenteras i denna analys är ärenden som på olika sätt kommit till kännedom för regionkoordinatorerna mot människohandel. Statistiken visar inte omfattningen av människohandel i Sverige, utan avspeglar de resurser, prioriteringar, och andra förutsättningar som regionkoordinatorernas arbete haft under 2023.

● Flest ärenden om arbetskraftsexploatering identifierades

För första gången sedan myndigheten började samla in statistik om människohandel är sexuella ändamål inte längre den mest identifierade exploateringsformen. Den platsen har arbetskraftsexploatering tagit. Våra siffror från regionkoordinatorerna visar att förra året identifierades 189 personer som exploaterades inom arbetskraft och 182 personer för sexuella ändamål.

Det är positivt att arbetet mot arbetskraftsexploatering gett resultat och att fler män och kvinnor identifierats. Samtidigt kan vi se att det finns en risk att olika exploateringsformer ställs mot varandra när resurserna är begränsade.

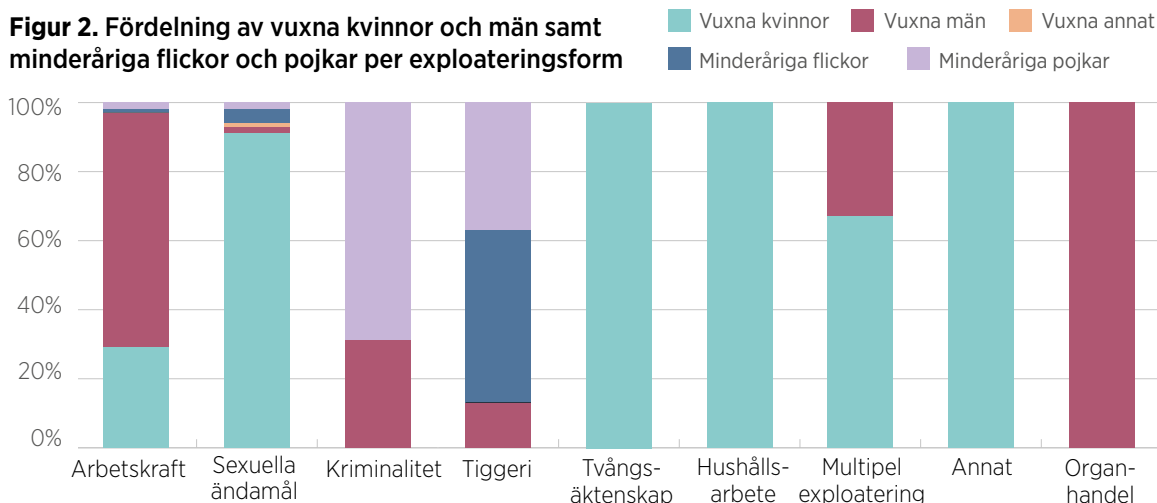
414

Under 2023 fick regionkoordinatorerna kännedom om totalt 414 personer som utsatts för människohandel eller människoexploatering

35

Antal identifierade personer som var minderåriga

Figur 2. Fördelning av vuxna kvinnor och män samt minderåriga flickor och pojkar per exploateringsform

*Individer där kön eller ålder är okänt redovisas inte i diagrammet ovan men finns med i rutan nedan.

<p>Sexuella ändamål Totalt: 182</p> <p>Vuxna Kvinnor:157 Vuxna Män:3 Minderåriga flickor:7 Minderåriga pojkar:3 Kvinna, vet ej ålder:5 Man, vet ej ålder:0 Annat kön:2 Okänt kön vuxna:4 Okänt kön barn:1</p>	<p>Kriminalitet Totalt: 16</p> <p>Vuxna Kvinnor:0 Vuxna Män:5 Minderåriga flickor:0 Minderåriga pojkar:11 Kvinna, vet ej ålder:0 Man, vet ej ålder:0 Annat kön:0</p>	<p>Tvångsäktenskap Totalt: 8</p> <p>Vuxna Kvinnor:8 Vuxna Män:0 Minderåriga flickor:0 Minderåriga pojkar:0 Kvinna, vet ej ålder:0 Man, vet ej ålder:0 Annat kön:0</p>	<p>Hushållsarbete Totalt: 5</p> <p>Vuxna Kvinnor:5 Vuxna Män:0 Minderåriga flickor:0 Minderåriga pojkar:0 Kvinna, vet ej ålder:0 Man, vet ej ålder:0 Annat kön:0</p>
<p>Arbetskraft Totalt: 189</p> <p>Vuxna Kvinnor:55 Vuxna Män:128 Minderåriga flickor:2 Minderåriga pojkar:4 Kvinna, vet ej ålder:0 Man, vet ej ålder:0 Annat kön:0</p>	<p>Tiggeri Totalt: 8</p> <p>Vuxna Kvinnor:0 Vuxna Män:1 Minderåriga flickor:4 Minderåriga pojkar:3 Kvinna, vet ej ålder:0 Man, vet ej ålder:0 Annat kön:0</p>	<p>Multipel Totalt: 3</p> <p>Vuxna Kvinnor:2 Vuxna Män:1 Minderåriga flickor:0 Minderåriga pojkar:0 Kvinna, vet ej ålder:0 Man, vet ej ålder:0 Annat kön:0</p>	<p>Organhandel Totalt: 1</p> <p>Vuxna Kvinnor:0 Vuxna Män:1 Minderåriga flickor:0 Minderåriga pojkar:0 Kvinna, vet ej ålder:0 Man, vet ej ålder:0 Annat kön:0</p>

Män utgjorde majoriteten av de som exploaterades inom arbetskraft, men andelen kvinnor ökade under 2023. Under 2022 utgjorde kvinnor 21% av ärenden rörande arbetskraftsexploatering, och under 2023 steg siffran till 30%.

Ett ärende om organhandel identifierades under 2023. Det är ovanligt att denna typ av exploatering identifieras i Sverige. I detta fall hade brottet skett i ett annat land och personen identifierades av svenska myndigheter vid ett senare tillfälle.

Kännedom om övriga exploateringsformer låg under 2023 på liknande nivåer som tidigare år.

● Kvinnor och flickor i majoritet men andelen män och pojkar ökade

Statistiken visade under 2023 en ökning av andelen män och pojkar. Av det totala antalet identifierade personer var 247 personer kvinnor eller flickor och 160 var män eller pojkar. Ökningen av män och pojkar har varit en stabil trend över de senaste åren. Andelen män och pojkar har stadigt ökat från 19% år 2019 till 38% år 2023. Ökningen berodde till stor del på att arbetet mot människohandel för tvångsarbete och liknande arbetskraftsexploatering intensifierats och prioriterats. Antal kvinnor och flickor utgjorde dock fortfarande en majoritet av de identifierade ärendena, precis som tidigare år.

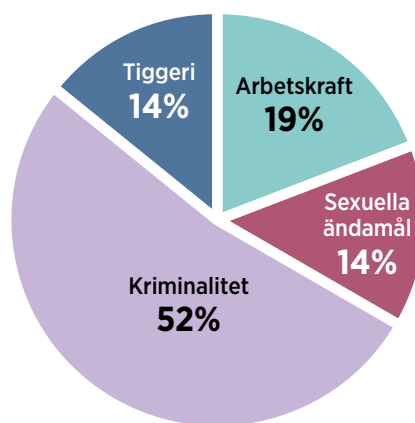
● Antal identifierade barn sjönk

Det totala antalet barn som identifierades minskade under 2023 jämfört med alla tidigare år. Våra siffror visar att det är färre flickor som har identifierats. Nedgången beror troligtvis inte på att flickor utnyttjats i mindre grad under året. Vår bedömning är att nedgången beror på förändrade möjligheter för samverkan och identifiering av brott.

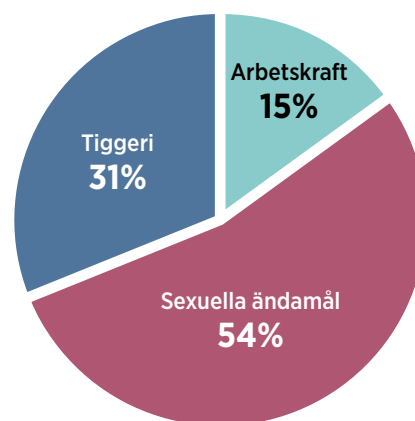
Under **2023 identifierades 35 barn** medan antalet under de senaste fem åren legat stadigt runt cirka 50 barn. Antal pojkar som identifierades under 2023 låg på liknande nivåer som tidigare år vilket betyder att nedgången skedde på antal flickor. År 2022 identifierades 31 flickor och år 2023 identifierades 13 flickor.

Endast fyra exploateringsformer var aktuella för de identifierade barnen. Av de barn som identifierats hade elva utnyttjats för sexuella ändamål och elva inom kriminalitet. Sju barn hade utnyttjats inom tiggeri och sex barn hade utnyttjats inom arbetskraft. Antal barn inom dessa fyra exploateringsformer liknade antalet från tidigare år. Minskningen av identifierade barn fanns inom kategorin tvångsaktenskap och bland de barn där exploateringsformen var okänd. År 2022 identifierades åtta flickor som exploaterade för tvångsaktenskap. År 2023 identifierades inga ärenden om tvångsaktenskap rörande barn. Det var inte heller några barn som identifierades med okänd exploateringsform under 2023 vilket det funnits tidigare år.

Figur 3. Fördelning i procent av exploateringsform för minderåriga pojkar

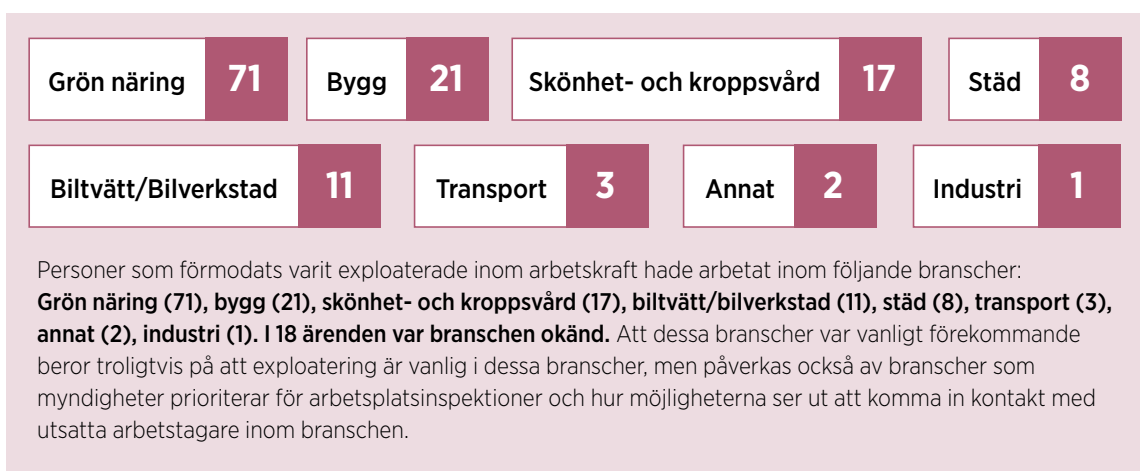
Figur 4. Fördelning i procent av exploateringsform för minderåriga flickor

”Vår bedömning är att nedgången beror på förändrade möjligheter för samverkan och identifiering av brott.”

● Branscher och samverkan mot arbetslivskriminalitet

Människohandel och människoexploatering är de allvarligaste formerna av arbetslivskriminalitet. På uppdrag av Jämställdhetsmyndigheten deltar regionkoordinatorerna i den myndighetsgemensamma samverkan mot arbetslivskriminalitet. Nio myndigheter ingår i uppdraget och motverkar kriminalitet och regelöverträdelser bland annat genom arbetsplatsinspektioner. En av regionkoordinatorernas uppgifter inom uppdraget är att identifiera personer utsatta för människohandel eller människoexploatering. Av det totala antalet individer som regionkoordinatorerna identifierat under 2023 blev 84 upptäckta genom den myndighetsgemensamma samverkan mot arbetslivskriminalitet. De flesta av dessa personer hade exploaterats inom arbete (73 personer). Men även åtta personer exploaterade för sexuella ändamål, två personer exploaterade i kriminalitet och en person exploaterad i tiggeri identifierades genom myndighetssamverkan.

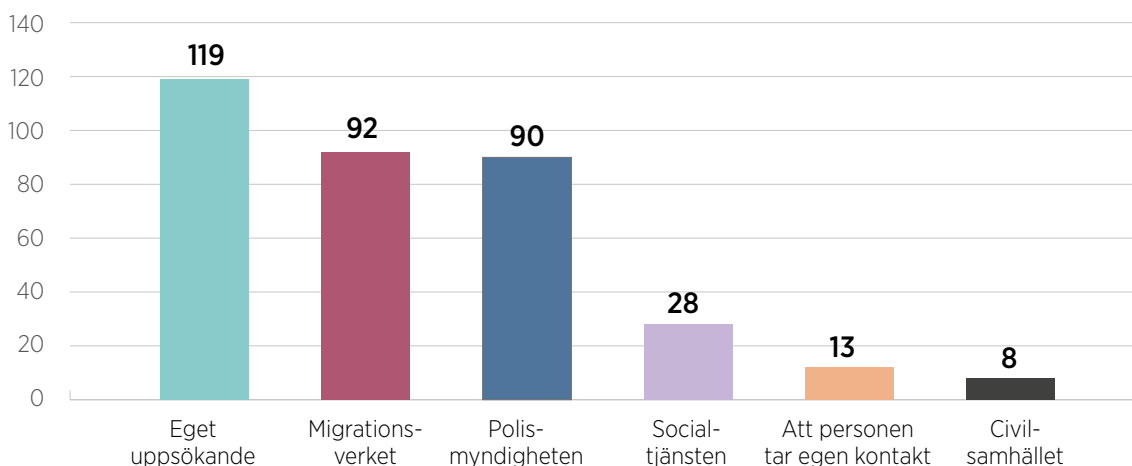

● Det uppsökande arbetet gör skillnad

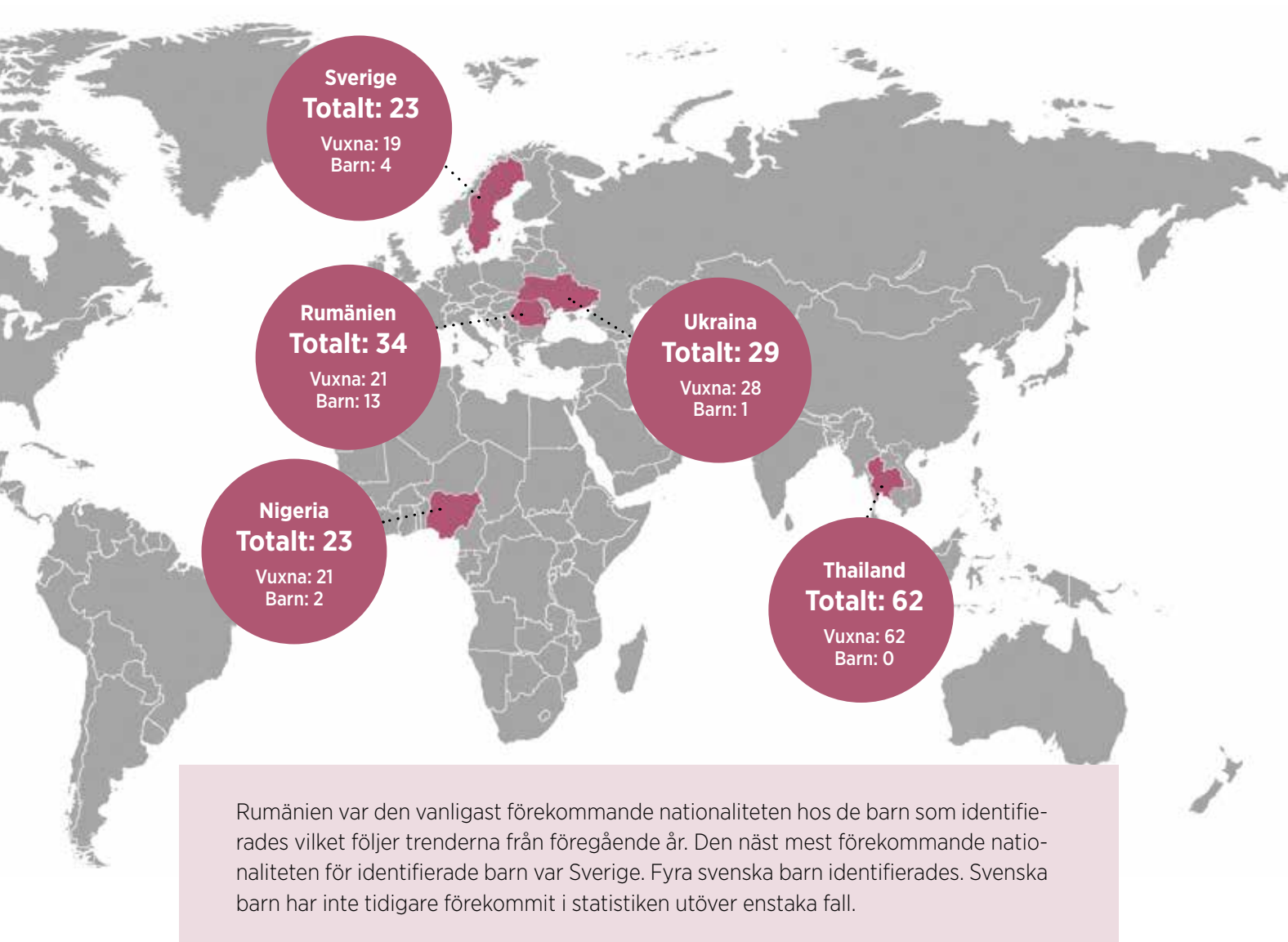
Nytt för 2023 var att regionkoordinatorerna förde statistik över vilken aktör som ärendet hänvisades från, eller om ärendet uppkom genom regionkoordinatorernas egen uppsökande verksamhet. Detta är viktigt för att få en förståelse om hur myndigheter får kännedom om människohandel.

Statistiken visade att det egna uppsökande arbetet var viktigt för identifiering av utsatta. 119 ärenden härstammade från den egna uppsökande verksamheten. 92 ärenden inkom från Migrationsverket och 90 ärenden från Polismyndigheten. Ett antal ärenden inkom även via socialtjänsten, civilsamhället och att den utsatta personen tar egen kontakt.

Figur 5. Identifiering av utsatta

Figur 6. Ursprungsland för utsatta vuxna och barn som identifierats i Sverige under 2023

● Fler personer från Sverige och Thailand identifierades under året

Kartan visar de fem vanligaste nationaliteterna hos de vuxna och barn som identifierades under 2023. De fem vanligaste länderna för alla ärenden var: **Thailand, Rumänien, Ukraina, Sverige** och **Nigeria**. Under 2023 skedde vissa förändringar från tidigare år. Bulgarien brukar vara ett av de fem mest förekommande nationaliteterna, men under 2023 identifierades endast tre individer från Bulgarien. Sverige har aldrig tidigare varit bland de fem vanligaste länderna, men blev under 2023 det fjärde mest förekommande ursprungslandet. De svenska personer som identifierades hade exploaterats för sexuella ändamål, arbetskraft och inom kriminalitet. En stor andel av dessa hade blivit rekryterade av kriminella grupperingar. Det är svårt att veta vilka orsaker som ligger bakom ökningen. De övriga fyra länderna (Thailand, Rumänien, Ukraina och Nigeria) brukar finnas bland de fem mest förekommande nationaliteterna. Anledningen till att Thailand var det vanligaste ursprungslandet under 2023 beror på ett stort ärende med cirka 40 individer som exploaterats inom bärplockningsbranschen.

● Viktigt att uppmärksamma närstående barn

Regionkoordinatorerna noterade även uppgifter om huruvida en person som exploaterats har närstående barn. Det noteras om barnen är medföljande i Sverige eller om de befinner sig i ett annat land. Detta kan vara en viktig del i de riskbedömningar som görs i ärendena. Att uppmärksamma närstående barn är även viktigt ur ett barnrättsperspektiv då det kan finnas risk att dessa barn utsatts för brott eller av andra anledningar kan ha behov av stöd. Under 2023 fanns det 9 närstående barn som befann sig i Sverige och 33 barn som befann sig i annat land än Sverige. Förra året fanns det 34 närstående barn som befann sig i Sverige och 22 barn i annat land.

MER ATT LÄSA:

[Den nationella samordningen mot prostitution och människohandel](#)

[Regionkoordinatorerna](#)

Den nationella samordningen mot prostitution och människohandel bemannar en stödtelefon för yrkesverksamma. Vid behov av stöd i ärenden som rör prostitution och alla former av människohandel och människoexploatering ring: 020-390 000.

För övriga frågor till den nationella samordningen mejla: nspm@jamstalldhetsmyndigheten.se

För frågor om statistiken, kontakta Paulina Bolton: paulina.bolton@jamstalldhetsmyndigheten.se

**JÄMSTÄLLDHETS
MYNDIGHETEN**

NSPM.

**Nationella samordningen mot
prostitution och människohandel**

Jämställdhetsmyndigheten | Box 73, 424 22 Angered | Besöksadress: Angereds torg 9
031-392 90 00 | info@jamstalldhetsmyndigheten.se | www.jamstalldhetsmyndigheten.se